

Definitief Energie Actieplan 1.6

Croonwolter&dros B.V.

1 januari 2021 t/m 31 december 2030

Croonwolter&dros B.V.

Datum: 30-04-2021

Auteur(s)

E.M. (Eiselinda) Groot-D'hondt, Croonwolter&dros B.V.

P. (Paul) Hijstek, TBI Holdings B.V.

A.J (Arco) Vroegindeweyj, Croonwolter&dros B.V.

B.B.G. (Björn) Smeets, Croonwolter&dros B.V.

T.E. (Tom) Wiersma, Croonwolter&dros B.V.

A.M.A (Sascha) Robijn, Croonwolter&dros B.V.

Interne goedkeuring

Naam	Functie	Afd.	Handtekening	Datum
A.M.A.(Sascha)Robijn	Duurzaamheids- coördinator	QHSE		22-06-2021
ir. P.J. (Piet Jan)Heijboer	Directievoorzitter	Directie		22-02-2021

Inhoudsopgave

1. Terugblik energiebeleid 2018 - 2020	4
2. Energiebeleid 1 januari 2021 t/m 31 december 2030	5
2.1. Inleiding	5
2.2. Duurzaamheid in de samenleving	6
2.3. Kader	7
2.4. Rapportageperiode en referentiejaar	7
3. Energiebeoordeling en CO2 -uitstoot	8
3.1. Energiebeoordeling 2020 scope 1 en 2 (zakelijk verkeer scope 3)	9
3.1.1. Energiebeoordeling leasewagenpark	10
3.1.2. Energiebeoordeling panden	11
3.1.3. Energiebeoordeling privéauto's, vliegreizen en openbaar vervoer	12
3.1.4. Vrijkomen van afval (productie)	13
4. Doelstellingen en maatregelen 2021-2030	14
4.1. Doelstelling Croonwolter&dros	14
4.1.1. CO2 -doelstelling zonder maatregelen	15
4.2. Maatregelen leasewagenpark	16
4.2.1. Scenario 1: Jaarkilometrage blijvend 7% lager dan voor de coronaperiode (2019)	16
4.2.2. Scenario 2: Jaarkilometrage (7% lager) + Brandstofkeuze	18
4.2.3. Scenario 3: Jaarkilometrage (7% lager) + Brandstofkeuze + Toekenningsbeleid + Brandstof verbruik.	19
4.3. Gekozen scenario leasewagenpark	21
4.4. Maatregelen panden	22
4.5. Status van maatregelen	25
4.5.1. Ter beoordeling	25
4.5.2. In voorbereiding	25
4.5.3. Geactiveerde maatregelen	25
4.5.4. Afgekeurde maatregelen	26
5. Overzicht materiële emissies (kwalitatieve analyse)	27
5.1. Verdieping en verbreding inzicht scope 3	27
5.2. Reductiestrategie en -doelstellingen	28
5.2.1. Energietransitie & circulariteit/industrialisatie	28
5.2.2. Geselecteerde duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG)	29
5.2.3. Meetbare KPI's in relatie tot de thema's (SDG's)	29
5.2.4. Het CO2 Projectplan	31
5.2.5. Ketenanalyses	31

Beleidsverklaring CO₂-prestatieladder

Vanuit het motto 'Intelligentie door Technologie' draagt Croonwolter&dros bij aan de energietransitie met intelligente, technologische, elektrotechnische, werktuigbouwkundige en automatiserings- en informatiseringsoplossingen die zorgen voor het duurzaam presteren van onze klanten. Daarnaast nemen wij ook onze verantwoordelijkheid voor energiebesparing en reductie van CO₂ in de eigen bedrijfsvoering.

CO₂ ambitie

Ons beleid is afgeleid en ligt in lijn met het Klimaatakkoord. Door onze CO₂-prestaties in kaart te brengen bepalen we onze doelen om de CO₂-prestaties te verbeteren om daarmee de uitstoot te verminderen. Het CO₂-beleid is van toepassing op activiteiten en uit te voeren opdrachten.

Het CO₂ beleid biedt ondersteuning bij ons huidige beleid en het behalen van onze bedrijfsdoelstellingen om CO₂-uitstoot conform de doelstellingen te reduceren binnen en buiten onze organisatie. Het gecertificeerde bedrijfszorgsysteem wordt regelmatig getoetst aan de normen als ISO 14001 en CO₂-Prestatieladder en zo nodig bijgesteld.

Ons beleid omvat:

- Het jaarlijks opstellen van ambitieuze doelstellingen en reductiemaatregelen om de CO₂-uitstoot verder te beperken.
- Het communiceren van de CO₂ - besparingsdoelstellingen van de organisatie, werkwijzen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en dat deze op elkaar zijn afgestemd.
- Het per businessunit (of project) doelstellingen formuleren om de CO₂-prestaties te kunnen meten en optimaliseren. Het inventariseren van de klantwensen ten aanzien van energiebesparing en CO₂-reductie.
- Het beschikbaar stellen van de onderbouwing van het CO₂ beleid conform de eisen van de CO₂-Prestatieladder, zowel binnen als buiten de organisatie.

Elk half jaar worden de doelstellingen en reductiemaatregelen geëvalueerd en bijgesteld. De directie ziet er op toe dat de gehele onderneming bijdraagt aan het ten uitvoer brengen van het CO₂-beleid. Op deze manier wordt blijvend aan de gestelde eisen voldaan en kunnen onze klanten, producten en dienstverlening van hoge kwaliteit van Croonwolter&dros verwachten.

Rotterdam, 22 juni 2021

ir. P.J. Heijboer
Directievoorzitter

drs. J.T.M. van Rijn
EMFC RC
Directeur

ir. E. de Roodt
Directeur

drs. ing. M.H.R.
van Wordragen
Directeur

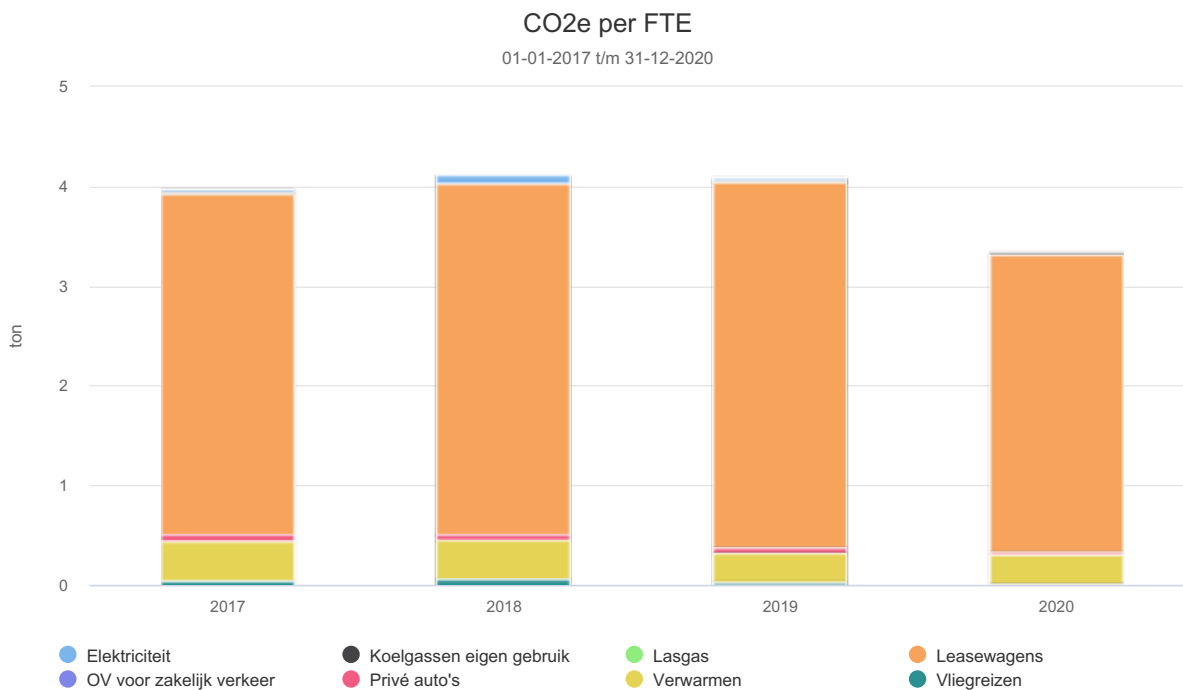
1. Terugblik energiebeleid 2018 - 2020

Voor de beleidsperiode 2018-2020 van Croonwolver&dros B.V. (hierna te noemen Croonwolver&dros) is de volgende CO₂ reductiedoelstelling opgesteld:

Een CO₂-reductie van 8,6% op scope 1 en 2 emissies in 2020 ten opzichte van 2017.

Voor deze doelstelling is de uitstoot gerelateerd aan representatieve bedrijfsgegevens om een relatieve, meerjarige vergelijking te kunnen maken. Hiervoor is de doelstelling aan de CO₂-eq-emissie per fte gerelateerd.

De onderstaande grafiek toont de voortgang van de doelstelling CO₂-eq-emissie per fte. Ten opzichte van het basisjaar 2017 is er in 2018 en 2019 een stijging te constateren. Vanaf 2020 zien wij echter een sterke daling. Hiermee is onze doelstelling in 2020 gerealiseerd. De hoogte van de emissie van Croonwolver&dros wordt voor het overgrote deel bepaald door het wagenpark (lease auto's). De daling van onze emissie in 2020 is grotendeels toe te schrijven aan de COVID-19 crisis. Er hebben hierdoor aanzienlijk minder vervoersbewegingen plaatsgevonden. Daarnaast heeft de invoering van de snelheidsrestrictie in Nederland van 100 km per uur op de snelweg, een positief effect gehad op de CO₂-uitstoot.

2. Energiebeleid 1 januari 2021 t/m 31 december 2030

2.1. Inleiding

Dit is het nieuwe beleidsplan van Croonwolter&dros, waarin haar activiteiten zijn beschreven om CO₂ -bewust te ondernemen. Energiebesparing en terugdringing van CO₂-emissie is van wezenlijk belang voor een beter milieu en beheersing van klimaatverandering. Croonwolter&dros neemt de verantwoordelijkheid voor het besparen van energie en het beperken van CO₂-emissie in haar eigen bedrijfsvoering, maar ook in de keten.

Hiervoor hebben wij de CO₂-prestaties in kaart gebracht en onze doelen om het energieverbruik en de CO₂-uitstoot te verminderen. In de voorgaande beleidsperiode lag de focus met name op scope 1 (directe emissiebronnen) en 2 (indirecte emissiebronnen), ofwel de CO₂ - prestaties van de eigen bedrijfsvoering.

In beleidsperiode 2021-2030 zal de focus meer komen te liggen op scope 3 emissies. Hieronder vallen de CO₂ - prestaties op projecten en de CO₂ -prestaties van onze kritische leveranciers. De reden hiervan is, is dat onze CO₂ -reductie in scope 3 een grotere impact heeft op CO₂ - uitstoot in de samenleving dan de reductie van emissie in de eigen bedrijfsvoering. Per halfjaar vindt een evaluatie plaats waarbij de verschillende energiebesparings- en CO₂-reductiemaatregelen tegen het licht worden gehouden en worden getoetst op effectiviteit.

Het Klimaatakkoord heeft direct gevolgen voor het beleidsplan van Croonwolter&dros. Dit is dan ook de reden dat de voorgestelde doelstellingen en maatregelen in het beleidsplan, afgeleid zijn en in lijn liggen met het Klimaatakkoord. De doelstellingen en maatregelen geven een voorspelling aan de hand van de nu beschikbare inzichten, het Klimaatakkoord, de wet- en regelgeving en de stand der techniek.

Croonwolter&dros inventariseert en rapporteert haar energieverbruik en carbon footprint halfjaarlijks. Ieder jaar zal er, aan de de hand van het jaarlijkse rapport van het Planbureau voor de leefomgeving CO₂ - uitstootreductie, een extra toets worden uitgevoerd. In 2025 zal een herijking plaatsvinden van de doelstellingen/maatregelen tot 2030.

Met dit Energiebeleid, 1 januari 2021 - 31 december 2030, kiest Croonwolter&dros bewust voor een proactieve positie in de markt voor de verduurzaming van onze samenleving.

2.2. Duurzaamheid in de samenleving

De Klimaatwet mei 2019: Deze wet biedt een kader voor de ontwikkeling van het beleid waarmee het kabinet de broeikasgasemissies in Nederland wil terugdringen tot een niveau dat 49 procent (in 2030) respectievelijk 95 procent (in 2050) lager ligt dan in 1990.

Klimaatakkoord

Aansluitend volgde in 2019 het Klimaatakkoord, waarmee invulling werd gegeven aan het doel voor 2030. Er zit nog overheidsbeleid in de pijplijn dat op dit moment nog niet concreet genoeg is om het effect ervan te kunnen bepalen. Echter, om het doel van 49 % reductie in 2030 te halen, moet het landelijke reductietempo voor deze periode verdubbelen.

Het Klimaatakkoord is een voorstel op hoofdlijnen. Er zijn vijf sectoren (Klimaattafels) bepaald. Iedere sector heeft verschillende concrete doelstellingen om het Klimaatakkoord te onderbouwen: de gebouwde omgeving, de industrie, de landbouw en landgebruik, mobiliteit en elektriciteit. Per Klimaattafel hebben overheden, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en vakbonden voorstellen geformuleerd om de beoogde hoeveelheid broeikasgasreductie te realiseren.

- **Duurzame mobiliteit**

Bedrijven, overheden en kennisinstellingen hebben al in 2014 een convenant gesloten om de stedelijke logistiek, efficiënter en duurzamer te maken: de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek (ZES)

Met het Klimaatakkoord (2019) hebben de doelstellingen van de Green Deal ZES een nieuwe impuls gekregen. Het Klimaatakkoord zet in op een versnelling naar een volledig emissievrije stadslogistiek: de zogenoemde zero-emissie of nul-emissie stadslogistiek. Dit gebeurt met het instellen van middelgrote nul-emissiezones (hierna: zero-emissiezones) voor vracht- en bestelauto's in dertig tot veertig grotere gemeenten vanaf 2025. Deze afspraken zijn een belangrijke aanjager voor emissieloos transport in Nederland in 2050.

- **Duurzame bedrijfsgebouwen**

De Rijksoverheid heeft maatregelen genomen die een grote impact hebben op het bedrijfsleven en de bedrijfsgebouwen. Het gaat om 4 verplichtingen:

- **Energiebesparingsplicht**
Bedrijven hebben de plicht om maatregelen van de Erkende Maatregelen Lijsten Energiebesparing (EML) met een terugverdientijd van maximaal vijf jaar uit te voeren.
- **Informatieplicht**
Bedrijven hebben de verplichting om elke 4 jaar een Energierapport met de uitgevoerde en nog uit te voeren Erkende Maatregelen Lijsten Energiebesparing (EML) bij de overheid in te dienen
- **Energielabelplicht**
Elk utiliteitsgebouw (50m²) moet voorzien zijn van een Energielabel. Kantoren (< 100 m²) dienen op 2023 label C te hebben.
- **Auditplicht**
Grote bedrijven moeten elke 4 jaar een energieaudit uitvoeren. De energie-audit is een systematische, 4 jaarlijkse aanpak met als doel informatie te verzamelen over het actuele energieverbruik en geeft een gedetailleerd overzicht van alle bestaande energiestromen binnen de onderneming.

25% Minder broeikasgassen (Urgenda)

Urgenda is de landelijke organisatie voor duurzaamheid en innovatie die Nederland sneller duurzaam wil maken. Urgenda won een internationaal bekende rechtszaak tegen de Nederlandse Staat waarin zij eiste dat de Staat zich hard maakt voor het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen in 2020 met 25% ten opzichte van 1990. Bovendien is het algemene beeld dat de vele afspraken uit het Klimaatakkoord op korte termijn nog worden vormgegeven. Naast de doelstellingen uit het Klimaatakkoord en het Urgenda-doel heeft het kabinet ook andere klimaat en energie gerelateerde doelen gesteld voor de jaren 2020 tot 2030.

De klantvraag

Er wordt bij aanbestedingen/tenders ook steeds meer de nadruk gelegd op duurzame ontwikkelingen op energiegebied. Zo presenteert Rijkswaterstaat dat zij in 2030 energieneutraal wil zijn en circulair wil werken en richten ProRail en de provincies hun pijlen op CO₂ reductie. Daarnaast leidt de Energie Audit (EED) en Informatieplicht voor grote ondernemingen en het verplichte C-label gebouwen tot een grotere vraag naar duurzame oplossingen en samenwerking met duurzame partners.

CO₂ Belasting

In de Miljoenennota wordt aangekondigd dat in 2021 een nationale CO₂-heffing wordt geïntroduceerd voor industriële productie en afvalverbranding (Wet CO₂-heffing industrie). Bedrijven moeten gaan betalen voor de CO₂ die zij uitstoten. koolstofdioxide is het voornaamste broeikasgas dat ervoor zorgt dat de aarde opwarmt en het klimaat verandert.

2.3. Kader

Om onze CO₂-data nog beter en optimaal te kunnen rapporteren en structureren heeft Croonwolter&dros de managementtool SmartTrackers aangeschaft (01-04-2021). Verwacht wordt dat in 2022 het systeem volledig ingericht en operationeel zal zijn. Tot die tijd zullen het oude en nieuwe systeem naast elkaar bestaan. SmartTrackers is specifiek geënt op de energiezorg en zal bijdragen aan het inzichtelijker rapporteren op de voortgang van gestelde doelstellingen/maatregelen en CO₂ projectplannen.

Het opstellen van de periodieke energierapportage, is onderdeel van de stuurcyclus binnen het energiemanagementsysteem, dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Deze stuurcyclus is onderdeel van SmartTrackers en wordt geborgd door het juist uitvoeren/toepassen van dit systeem (§9.3.1 punt a t/m t uit de NEN-EN-ISO 4064-1:2018).

2.4. Rapportageperiode en referentiejaar

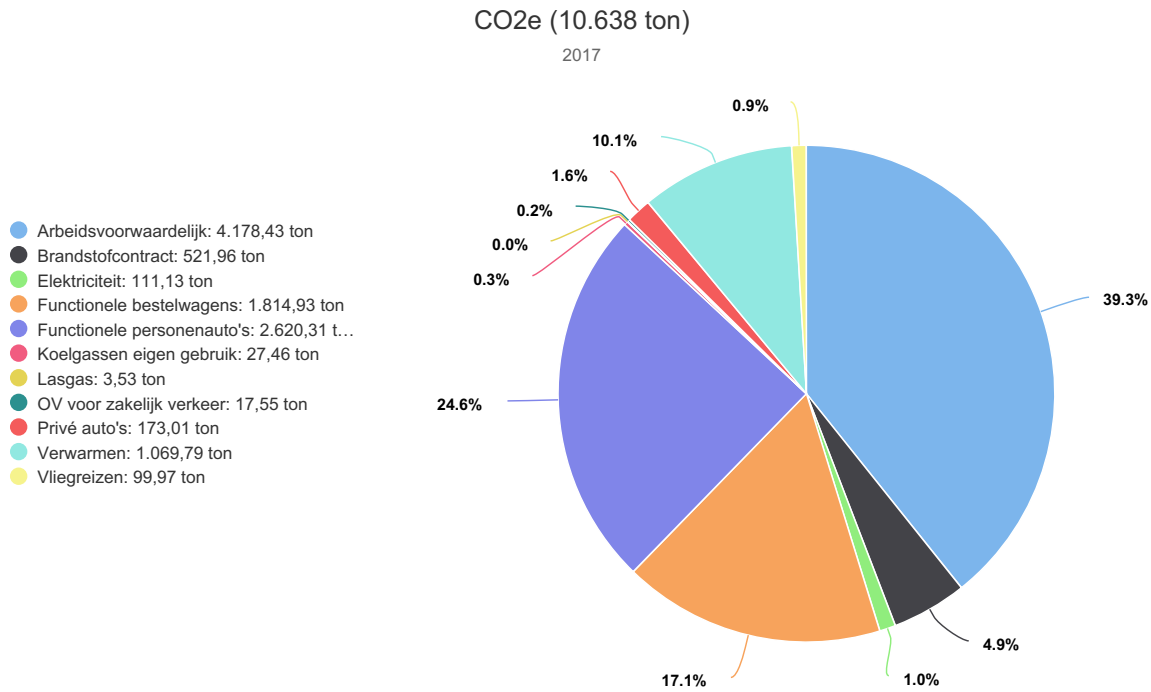
De doelstellingen en ambities van Croonwolter&dros worden berekend ten opzichte van het referentiejaar (2017). Dit jaar is gekozen omdat dit het eerste volledige kalenderjaar is na de fusie van Croon Elektrotechniek B.V. en Ingenieursbureau Wolter & Dros B.V. en zij per 1-1-2017 verder gingen onder de naam Croonwolter&dros B.V.

In het geval van projecten kan het referentiejaar afwijken en wordt vaak gewerkt met een referentieprognose. Deze projecten worden in aparte projectdossiers (CO₂ -projectplannen) gerapporteerd.

3. Energiebeoordeling en CO₂ -uitstoot

In dit beleidsplan wordt gebruik gemaakt van het referentiejaar 2017. De doelstellingen worden berekend ten opzichte van het referentiejaar. Op basis van absolute CO₂ -uitstoot in het referentiejaar 2017 en op grond van een analyse van de maatregelenlijst van de SKAO en vergelijkingen van doelstellingen en uitstoot van sectorgenoten, beschouwt Croonwolter&dros zichzelf als een middenmoter op het gebied van CO₂-emissie in vergelijking met sectorgenoten.

In onderstaande cirkeldiagram is de CO₂ uitstoot van scope 1, 2 en (zakelijk verkeer scope 3) weergegeven voor 2017.

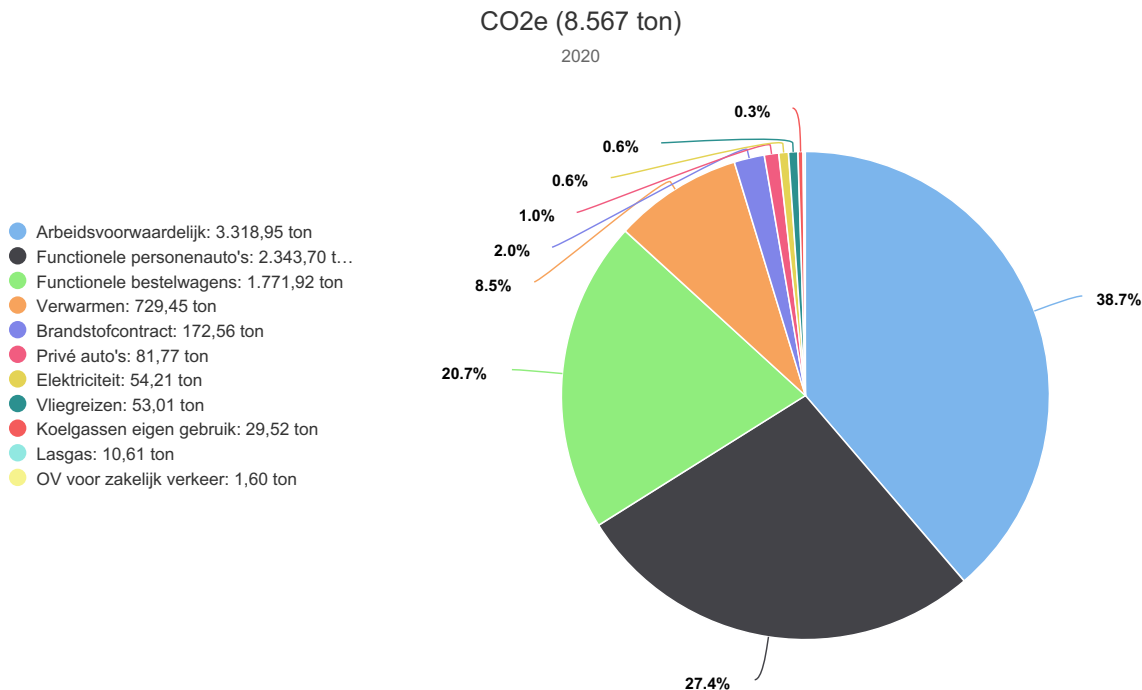

3.1. Energiebeoordeling 2020 scope 1 en 2 (zakelijk verkeer scope 3)

Het doel van deze energiebeoordeling (2020) is het verbeteren van inzicht in het energieverbruik ten behoeve van dit beleidsplan. Deze beoordeling geeft minimaal 98% van de energiestromen weer. Zo zijn door deze analyse de grootste verbruikers geïdentificeerd en kan daar individueel op gestuurd worden. Daardoor kunnen de belangrijkste processen die bijdragen aan CO₂-uitstoot effectief worden aangepakt.

Om tot de 98% dekking van de uitstoot te komen en daarbij de grootste energiestromen te onderzoeken, is er een tweeledige analyse uitgevoerd, namelijk op het wagenpark en op de panden.

Onderstaande cirkeldiagram toont de CO₂ -uitstoot 2020 van scope 1 en 2 (zakelijk verkeer scope 3).

Uit bovenstaande cirkeldiagram kan worden afgeleid dat de lease- en bedrijfswagens verantwoordelijk zijn voor de grootste CO₂ -uitstoot van Croonwolver&dros. Maatregelen die betrekking hebben op deze energiestromen hebben dan ook de grootste impact op de totale CO₂ -uitstoot.

De panden waarin Croonwolver&dros is gehuisvest produceren de op 1 na grootste CO₂ -uitstoot van Croonwolver&dros. Deze uitstoot wordt voornamelijk veroorzaakt door elektriciteit/gas verbruik. Maatregelen betreffende deze energiestromen hebben dan ook een relatief grote impact op onze totale uitstoot.

De categorieën waaronder het rijden met privé auto's, het maken van vliegvluchten en gebruik van het openbaar vervoer hebben het kleinste aandeel in de CO₂ - footprint van Croonwolver&dros. Maatregelen betreffende deze energiestromen hebben dan ook een geringe impact. Dit is dan ook de reden dat er voor deze categorieën op dit moment geen maatregelen zijn opgesteld.

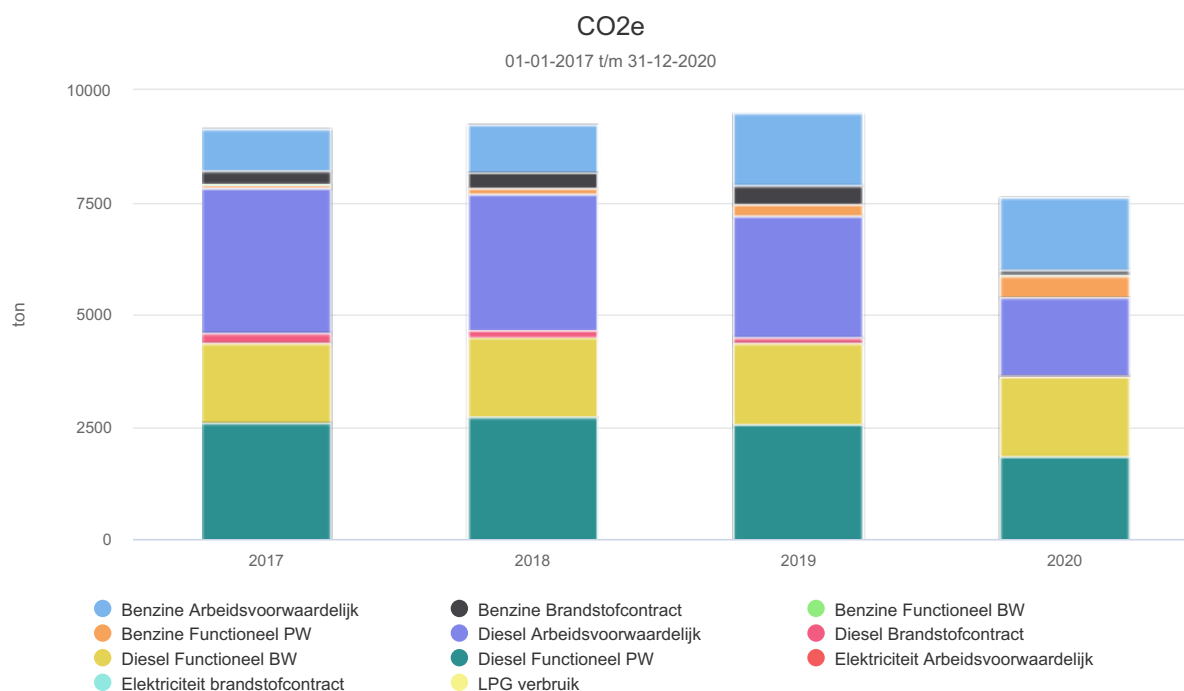
3.1.1. Energiebeoordeling leasewagenpark

In voorgaande jaren is extra aandacht besteed aan de betrouwbaarheid van de data, welke het brandstofverbruik van het leasewagenpark weergeven. Croonwolter&dros heeft samen met de leasemaatschappij (Athlon) de rapportages en berekeningsmethodieken voor het wagenpark geoptimaliseerd. Deze verbeteringen zullen in 2021 beoordeeld en zichtbaar worden.

Tevens heeft Croonwolter&dros voor de beleidsperiode 2021-2030 een nieuwe onderverdeling gemaakt in de categorieën van het wagenpark.

- Arbeidsvoorwaardelijk toegekende personenauto's
- Functionele toegekende personenauto's
- Functionele toegekende bestelwagens
- Brandstofcontracten

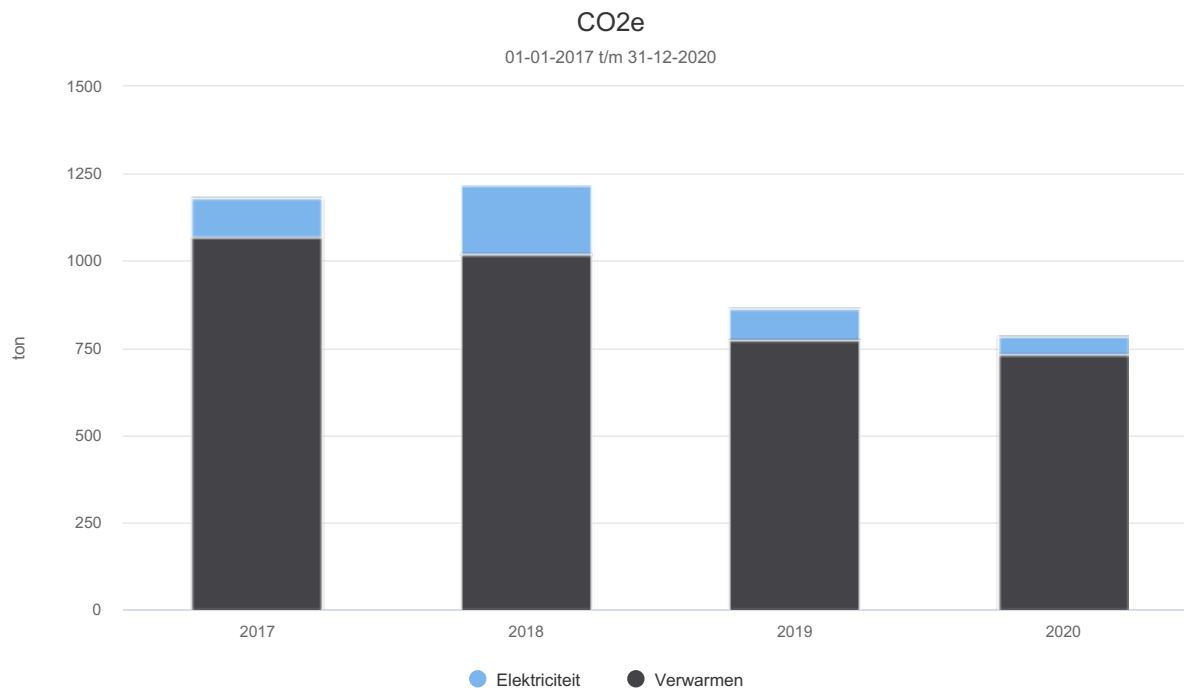
In onderstaande grafiek is te zien hoe de CO₂-uitstoot en brandstof van deze nieuwe categorieën zich tot elkaar verhouden.

3.1.2. Energiebeoordeling panden

In voorgaande jaren is extra aandacht besteed aan het afstoten van energie- onzuinige panden van Croonwolter&dros. Het nieuwe huisvestingsplan 2020-2025 heeft als doelstelling het reduceren van minimaal 20% aan vierkante meters (m²) huisvesting.

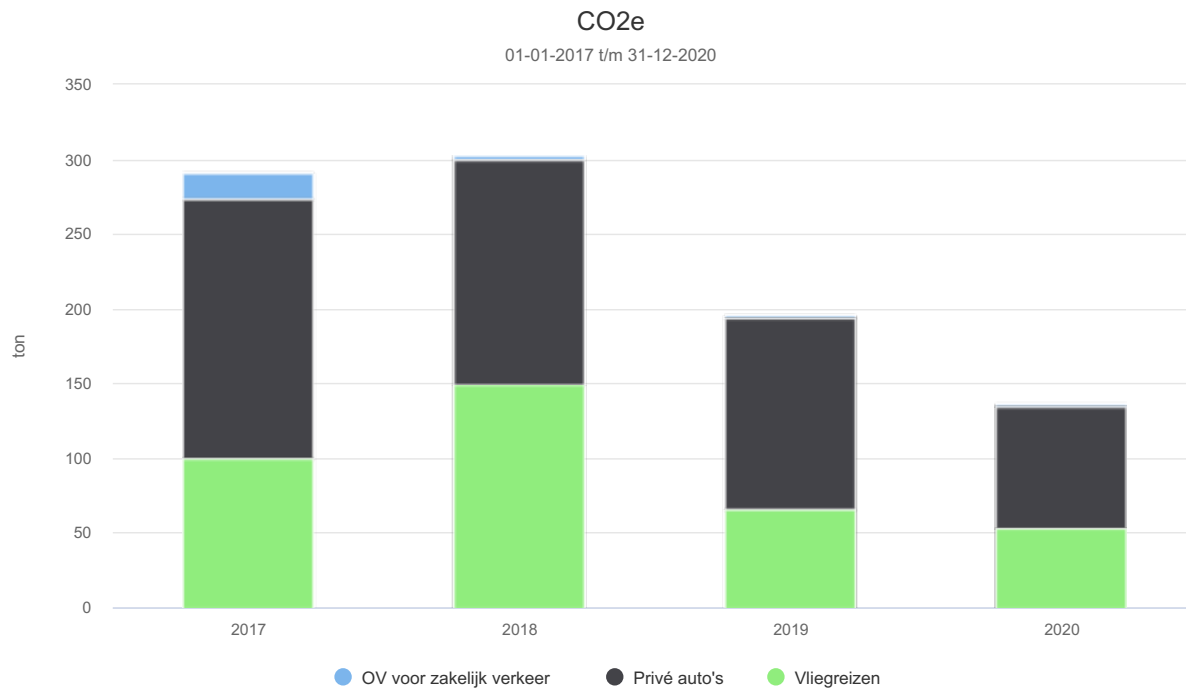
In onderstaande grafiek is te zien hoe de CO₂-uitstoot van het elektra/gas verbruik van de panden zich tot elkaar verhouden.

3.1.3. Energiebeoordeling privéauto's, vliegereizen en openbaar vervoer

De categorieën: privéauto's, vliegereizen en openbaar vervoer produceren gezamenlijk de minste CO₂ uitstoot. Extra maatregelen betreffende deze energiestromen hebben een relatief kleine impact.

In onderstaande grafiek is te zien hoe de CO₂-uitstoot van deze categorieën zich tot elkaar verhouden.

3.1.4. Vrijkomen van afval (productie)

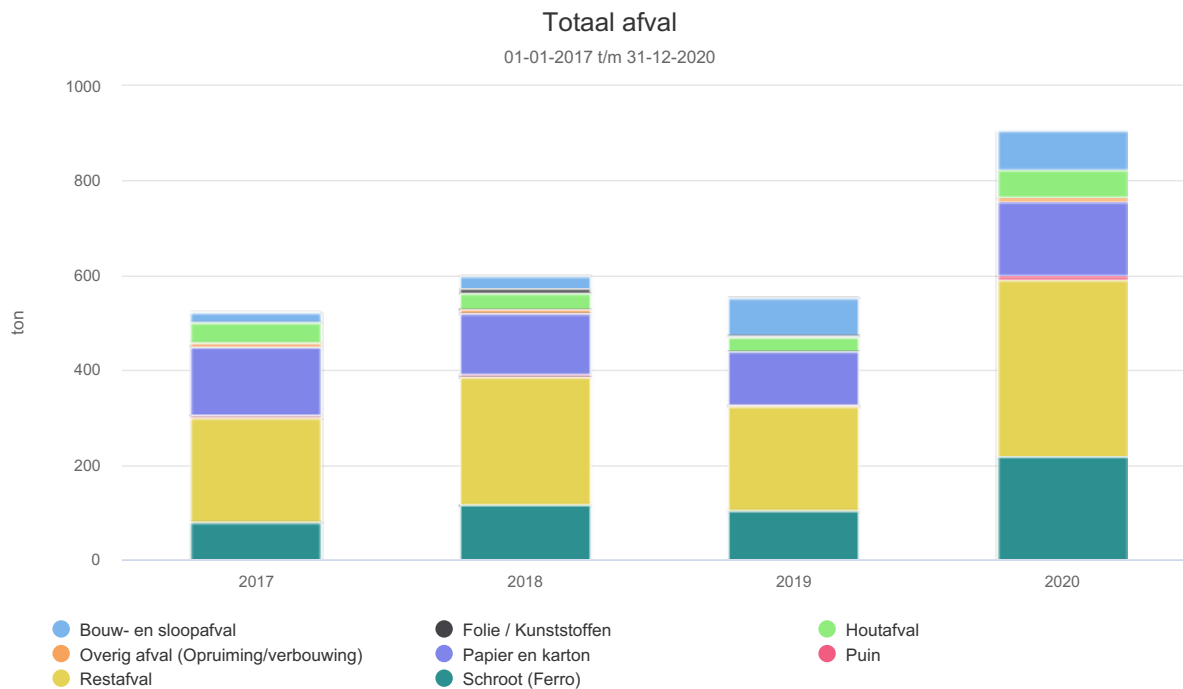
De bouwsector is verantwoordelijk voor circa de helft van het grondstoffenverbruik en 40 % van het afval in Nederland. De gebouwde omgeving is omgerekend met 35 % de grootste bron van CO₂-uitstoot. Dit vormt een uitdaging voor de bouwsector, maar ook voor overheden. Om de doelstelling van het Klimaatakkoord te realiseren zijn de volgende maatregelen mogelijk om productieafval tegen te gaan:

- Hoogwaardig hergebruik van bestaande materialen
- Halvering van het gebruik van primaire grondstoffen
- Circulair ontwerpen met nieuwe, duurzame materialen

Enkele concrete invulling hiervan door Croonwolter&dros zijn:

- Materialenpaspoort A16 Rotterdam
- Slimme "marktplaats" Excess materials exchange
- Plasticvrije bouwplaats

In onderstaande grafiek is de hoeveelheid afval in kilo weergegeven en hoe deze categorieën zich tot elkaar verhouden.

4. Doelstellingen en maatregelen 2021-2030

De doelstelling van dit beleidsplan is om in lijn te blijven met de doelstellingen van het Klimaatakkoord, te weten 49% procent CO₂-reductie in 2030 respectievelijk 95% in 2050 ten opzichte van 1990.

De maatregelen geven een concrete invulling aan hoe de doelstelling gerealiseerd kan worden in de beleidsperiode. Aan de hand van de energiebeoordeling (hoofdstuk 3) is reeds vastgesteld dat de grootste hoeveelheid CO₂-uitstoot veroorzaakt wordt door de lease- en bedrijfswagens en de panden van Croonwolter&dros. De maatregelen focussen zich dan ook hoofdzakelijk op deze twee categorieën. De maatregelen zijn opgesteld tot 2025 en geven een doorkijk tot aan 2030. Dit gezien het feit niet te voorspellen is of de huidige ontwikkelingen daadwerkelijk door zullen zetten tot 2030.

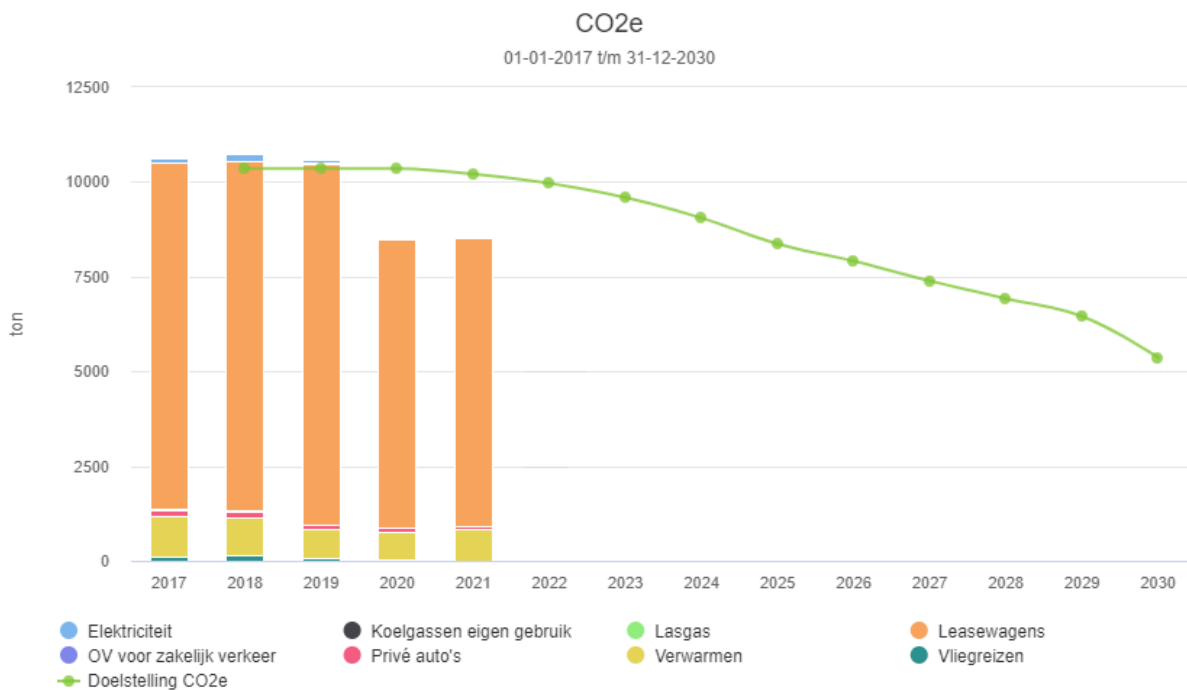
Bij het opstellen van de doelstelling en maatregelen is gebruik gemaakt van historische data en rekening gehouden met de laatste stand der techniek en toekomstige ontwikkelingen. In onderstaande paragrafen zal een verdere verdieping en onderbouwing plaatsvinden.

4.1. Doelstelling Croonwolter&dros

De doelstelling voor Croonwolter&dros is om in de beleidsperiode 2021-2030 in totaal:

49% CO₂-reductie in 2030 te realiseren ten opzichte van 2017.

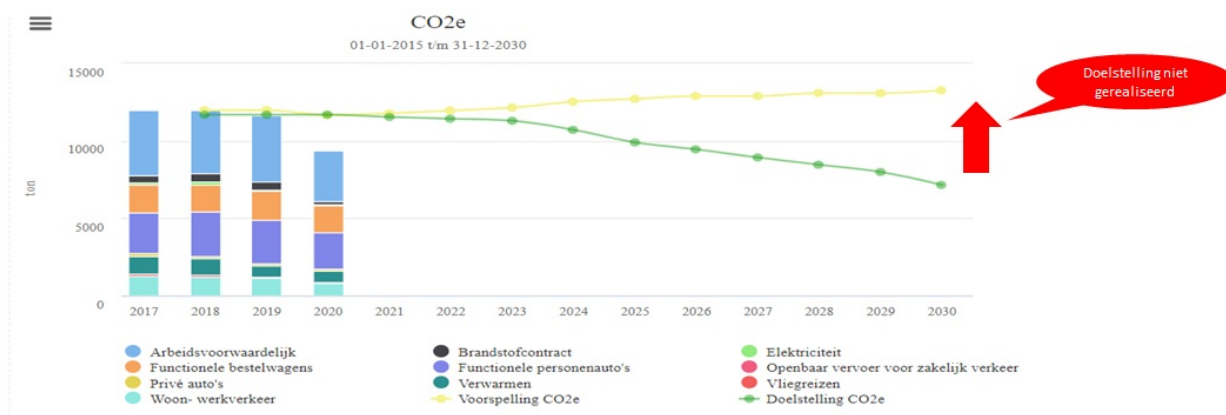
De onderstaande grafiek toont de doellijn.

4.1.1. CO₂ -doelstelling zonder maatregelen

De onderstaande grafiek geeft inzicht in het effect op de voorgestelde doelstellingen, als er geen aanvullende maatregelen genomen zouden worden.

Hierbij is gerekend met een ingeschatte omzetgroei van 2% per jaar. Hieruit is af te leiden dat de effecten van de COVID-19 crisis in 2021 al niet meer zorgen voor een significante CO₂ -reductie en zal de doelstelling niet gerealiseerd worden.

4.2. Maatregelen leasewagenpark

De maatregelen ten behoeve van het leasewagenpark en de effecten hiervan zijn in een drietal scenario's samengevat. Dit om de samenhang en de effecten van de maatregelen beter inzichtelijk te maken. Per scenario zijn de maatregelen, effecten en de kosten van de maatregelen verder uitgewerkt.

4.2.1. Scenario 1: Jaarkilometrage blijvend 7% lager dan voor de coronaperiode (2019)

Scenario 1 focust met name op de brandstofmix en verbruikscijfers. Deze zijn bij gelijke brandstofmix/verbruikscijfers, recht evenredig met het aantal gereden kilometers. Indien het totaal jaarkilometrage 7% lager blijft dan voor de corona uitbraak zal er dus ook 7% reductie op de totale CO₂-uitstoot van het leasewagenpark gerealiseerd worden. Het opstellen van een thuiswerkbeleid, gebruik van digitale overlegstructuren en het introduceren van de mobiliteitskaart is hier voor noodzakelijk.

Maatregelen:

Thuiswerkbeleid

Er dient een thuiswerkbeleid opgesteld en geïmplementeerd te worden. Het thuiswerkbeleid moet ruimte bieden aan medewerkers van Croonwouter&dros om circa 1 á 2 dagen per week thuis te werken. Als gevolg van dit beleid zal het woon/werk verkeer, het zakelijk verkeer, het gebruik van privé-auto's en het gebruik van het openbaar vervoer afnemen. Bovenstaande zal de verhouding tussen het aantal auto's en het aantal medewerkers verder laten dalen.

Digitaal overleg (teams):

Tijdens de COVID 19 pandemie is gebleken dat het voeren van digitaal overleg/ online vergaderingen, een efficiënt alternatief is. Als gevolg hiervan zal ook het woon/werk verkeer, het zakelijk verkeer, het gebruik van privé auto's en het gebruik van openbaar vervoer afnemen. Deze nieuwe manier van werken dient echter wel gestimuleerd en vastgehouden te worden.

Introduceren mobiliteitskaart:

Naast het hebben van een leaseauto kan een mobiliteitskaart aangeboden worden. De mobiliteitskaart is een geautomatiseerd declaratie systeem van OV reizen, zakelijk gereden kilometers in de privé auto en overige vervoer modaliteiten. Hiermee wordt het vaker gebruiken van alternatief vervoer gestimuleerd. Dit betekent een reductie van het aantal zakelijk gereden kilometers.

Kosten maatregelen Scenario 1:

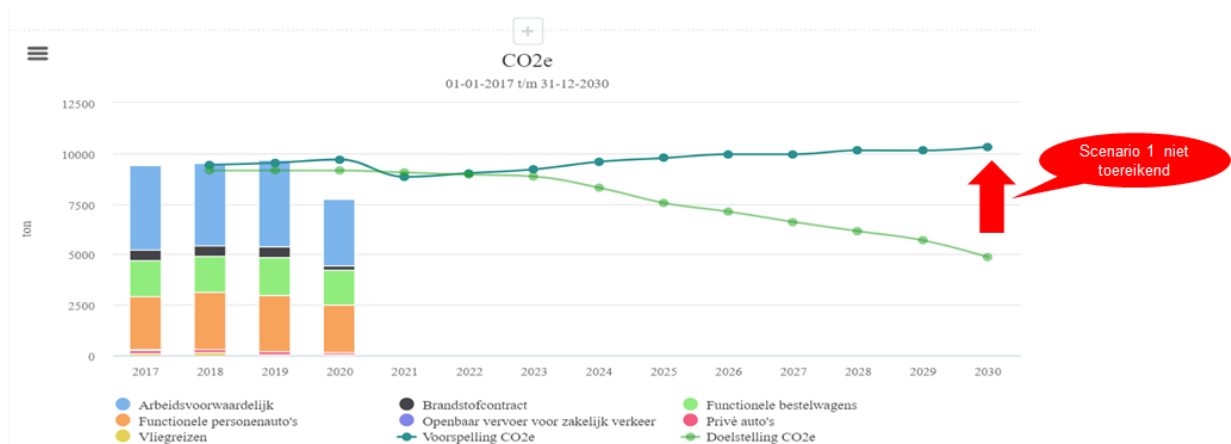
Door het nemen van alle bovenstaande maatregelen is de verwachting dat er 7% minder kilometers worden gereden. Deze 7% reductie op de kilometers levert uiteindelijk een besparing op van +/- € 691.000,- per jaar (52 miljoen km x 7% = 3.640.000 km x € 0,19 (gemiddelde variabele km kosten) = € 691.000,- per jaar aan opbrengst.

De kosten van een mobiliteitskaart bedragen € 3,60/per maand per auto. Bij 700 arbeidsvoorwaardelijke auto's x € 3,60 x 12 maanden = € 73.449,- per jaar aan kosten.

Effect maatregelen Scenario 1:

In onderstaande grafiek is het effect van de maatregelen (thuiswerkbeleid, digitaal overleg en mobiliteitskaart) ten opzichte van de doelstelling weergegeven. Het uitgangspunt is hier het vasthouden van 7% reductie van het jaarkilometrage ook na corona.

Hieruit is af te leiden dat het toepassen van deze maatregelen volgens Scenario 1 niet afdoende is om onze doelstelling te realiseren.

4.2.2. Scenario 2: Jaarkilometrage (7% lager) + Brandstofkeuze

De focus van het tweede scenario ligt op de elektrificatie van het wagenpark. De verschillende categorieën (type auto's) kennen een ander gebruik en functie. In alle gevallen is uitgegaan van de normale expiratieschema's. Ook kennen de technologische ontwikkelingen van deze categorieën in veel gevallen een andere ontwikkelcyclus.

Er zijn per categorie maatregelen opgesteld. Verwacht wordt dat het mobiliteitsbeleid hierdoor flexibeler wordt en beter aan zal sluiten bij de wensen van de medewerkers (individueel).

Maatregel brandstofkeuze:

Arbeidsvoorwaardelijk toegekende personenauto's

Voor deze categorie zullen de leaseauto's volgens normaal expiratieschema worden vervangen. Als gevolg van het fiscale voordeel en de TBI stimulering (geen eigen bijdrage) was 38% van de inzet van arbeidsvoorwaardelijke personenauto's in 2020 elektrisch. De fiscale stimulering zal verder worden afgebouwd. Het aanbod zal breder worden en de actieradius en de laadsnelheid zal toenemen. Hierdoor zal de verhouding van 38% naar verwachting kunnen worden gehandhaafd tot 2025.

- Vanaf 2025 zullen nog uitsluitend elektrische arbeidsvoorwaardelijke leaseauto's worden ingezet.
- Vanaf 2030 zal deze categorie volledig elektrisch zijn.

Functioneel toegekende personenauto's

Voor deze categorie zal elektrificatie vanwege functionele eisen langzamer gaan. Aandachtspunt is de invoering van Zero emissiezones. Vanaf 1 januari 2025 moeten conform het Klimaatakkoord, minimaal dertig steden een zero-emissie zone hebben ingesteld. Vanaf die datum moeten alle nieuwe vracht- en bestelauto's die een zero-emissie zone in willen rijden, emissievrij aangedreven zijn. Vanaf 2030 moeten alle voertuigen in de zero-emissies zones volledig emissievrij rijden.

Alle functionele toegekende personenauto's zullen volgens normaal expiratieschema worden vervangen. Tot 2025 zal het aandeel elektrische auto's in de nieuwe inzetten met 10% per jaar toenemen. De overige nieuwe auto's zullen benzineauto's zijn.

- Vanaf 2021 zal 10% van de nieuwe auto's, elektrisch ingezet worden
- Vanaf 2025 zullen de nieuwe auto's uitsluitend elektrisch ingezet worden.

Functioneel toegekende bestelwagens

Voor deze groep gelden nog hogere functionele eisen en beperkingen waardoor elektrificatie niet op korte termijn mogelijk is. De bestelwagens zullen worden vervangen volgens normaal expiratieschema. Per jaar zal het percentage nieuwe elektrische bestelwagens tot 2025 met 5% stijgen daarna met 10% per jaar.

- Vanaf 2021 zal 5% van de nieuwe auto's elektrisch ingezet worden
- Vanaf 2025 zal 10% van de nieuwe auto's elektrisch ingezet worden. .

Brandstofcontracten

Brandstofcontracten zijn van toepassing bij huurauto's en tijdelijke oplossingen. Deze zullen de vorige categorieën volgen.

- Vanaf 2021 zal gestuurd worden op het inzetten elektrische huurauto's.
- Vanaf 2025 zullen hoofdzakelijk elektrische huurauto's ingezet worden.

Kosten maatregel Scenario 2:

Arbeidsvoorwaardelijke toegekende personenauto's

Het nemen van de maatregelen betreffende deze categorie is kosten neutraal.

Functioneel toegekende personenauto's

Het nemen van de maatregelen in deze categorie is € 100,- per auto per maand. De kosten voor de maatregelen tot 2025 van een gemiddelde van 10 auto's per jaar komt neer op een totaal € 110.000,-.

Functioneel toegekende bestelbussen

Het nemen van de maatregelen betreffende deze categorie is €150,- per bestelbus per maand rekening houdend met de subsidie van €50,- per bestelbus per maand. De kosten voor de maatregelen tot 2025 van een gemiddelde van 2 auto's per jaar is +/- € 12.000,-

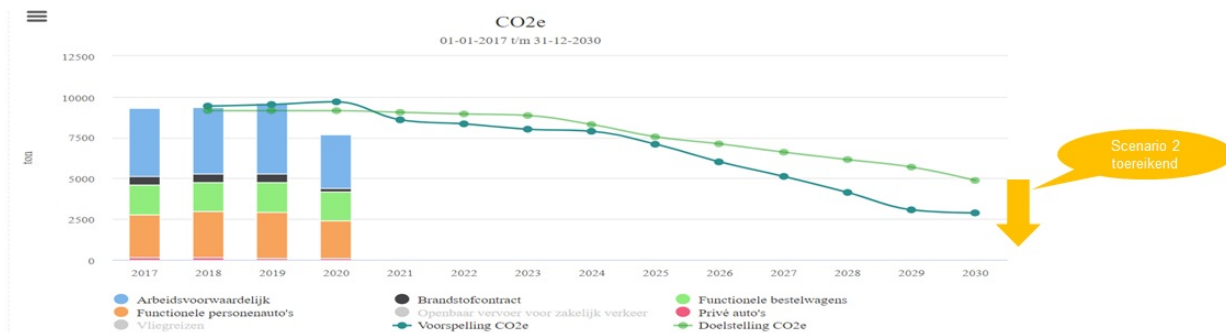
Brandstofcontracten

Het nemen van de maatregelen betreffende deze categorie is kosten neutraal.

Effect maatregelen Scenario 2 :

Onderstaande grafiek toont het effect van Scenario 2 (= incl. Scenario 1).

Hieruit volgt de conclusie dat het toepassen van maatregelen volgens Scenario 2 voldoende is om onze doelstelling te realiseren.

4.2.3. Scenario 3: Jaarkilometrage (7% lager) + Brandstofkeuze + Toekenningsbeleid + Brandstof verbruik.

De focus van Scenario 3 ligt op het introduceren van een mobiliteitsbudget (afziebudget) in combinatie met het aanbieden van een mobiliteitskaart en/of leasefiets. Ook het beïnvloeden van juist rijgedrag en het tijdig onderhoud (bandenspanning/wissel) van de auto zijn onderdeel van dit scenario.

Maatregelen Scenario 3:

Aanbieden van afziebudget

Het aantal auto's wordt beïnvloed door omzet en bijbehorend aantal medewerkers. De invloed die deze factoren hebben op het aantal auto's wordt mede bepaald door het toekenningsbeleid: "Wie geef ik wanneer een leaseauto?" Het thuiswerkbeleid en een breder aanbod in mobiliteit, bijvoorbeeld een mobiliteitsbudget (afziebudget), hebben invloed op deze keuze.

- Bij deze maatregelen dient een bruto compensatie voor het aantal privé kilometers plaats te vinden. De mobiliteitskaart is een geautomatiseerd declaratie systeem van OV reizen, zakelijk gereden kilometers in de privé auto en overige vervoer modaliteiten. Hierbij kan ook overwogen worden om een leasefiets aan te bieden. De verwachting is dat 1 op de 10 medewerkers kiest voor dit alternatief, afhankelijk van de hoogte van de compensatie.

Beïnvloeding rijgedrag en juist onderhoud (brandstofverbruik)

Het brandstofverbruik wordt beïnvloed door het rijgedrag van de berijder en het juist en tijdig onderhoud van de auto (bandenspanning/wissel).

- Het tijdig laten uitvoeren van onderhoud, het per kwartaal controleren van de bandenspanning en tijdig wisselen van de banden (zomer/winter).
- Het beïnvloeden van en sturen op juist rijgedrag van de berijder met behulp van een brandstofmonitorsysteem in combinatie met een Energy Battle.

Kosten maatregelen Scenario 3:

Afziebudget: de kosten per deelnemer zijn afhankelijk van de toegewezen leasecategorie. Onderstaande gaat uit van gemiddelden.

Bij 50 % compensatie van de privékilometers zijn de kosten voor de werkgever neutraal, maar is er ook geen voordeel voor de medewerker als hij via een private leasecontract een gelijkwaardige auto gebruikt. De privé situatie van iedere medewerker is verschillend. Denk hierbij een tweede auto, kosten parkeervergunning, laadvoorziening, etc.

Bij een compensatie van 70% van het toegewezen leasebudget bedragen de kosten voor de werkgever gemiddeld € 186,- per maand per medewerker. Bij een deelname van 10% van de medewerkers met een arbeidsvoorwaardelijke toekenning $10\% \cdot 1220 \cdot €186 \cdot 12 = € 272.304,-$ aan kosten per jaar.

Leasefiets

De kosten voor de leasefiets zijn afhankelijk van de gekozen fiets en de bijdrage van de werkgever. Verwachting is een deelname van 10% van de medewerkers. Zonder bijdrage van de werkgever verlaagt de Leasefiets alleen de werkgeverslasten.

Bij 10% deelname en € 40,- per maand werkgeversbijdrage, bedragen de kosten $10\% \cdot 2600 \cdot €40 \cdot 12 = € 125.800,-$ aan kosten per jaar.

Juist onderhoud bedrijfsauto

Banden spanning/wissel bij controle 2 x per jaar = € 18,- per auto x 1700 auto's = € 30.600,- aan kosten per jaar

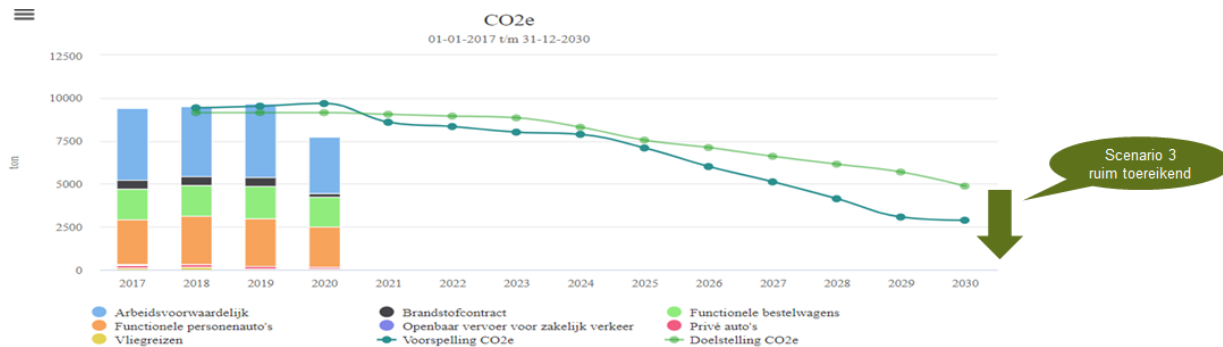
Beïnvloeding rijgedrag

1700 deelnemers x € 45/ per jaar = € 76.500,- per jaar. Opbrengst van Band op spanning en Energy Battle: 1% op de brandstofkosten in de huidige mix en prijzen = 1% van € 3.770.544 = € 37.705,- aan kosten per jaar.

Effect maatregelen Scenario 3

Onderstaande grafiek toont het effect van Scenario 3 (= inclusief Scenario 1 en 2).

Hieruit volgt de conclusie dat het toepassen van maatregelen volgens Scenario 3 (= inclusief Scenario 1 en 2) ruim voldoende is om onze doelstelling te realiseren.

4.3. Gekozen scenario leasewagenpark

Door de directie van Croonwolter&dros is gekozen voor het uitvoeren van Scenario 2 (= inclusief Scenario 1). De maatregelen van dit scenario zullen aan de hand van het op te stellen uitvoeringsplan verder worden vormgegeven en organisatie breed worden doorgevoerd.

Indien blijkt dat de maatregelen van Scenario 2 (= inclusief Scenario 1) niet het gewenste resultaat opleveren of als de keuze wordt gemaakt om een hogere CO2-reductie te ambiëren, kan overwogen worden om ook Scenario 3 (= inclusief Scenario 1 en 2) volledig uit te voeren.

4.4. Maatregelen panden

De maatregelen ten behoeve van de panden zijn opgenomen in het huisvestingsplan. Een aantal jaren geleden is, in samenwerking met de Manager Huisvesting van TBI, een Strategisch Huisvestingsplan voor Croonwolter&dros opgesteld. In 2020 is dit plan geëvalueerd en voor de beleidsperiode 2021 t/m 2025 opnieuw vastgesteld.

Uitgangspunt hierbij is geweest om de hoofdtaken van Facilitair Management aan te vullen met de doelstelling om minimaal 20% in vierkante meters (m²) huisvesting te gaan besparen ten opzichte van 2020.

De uitwerking van het nieuwe Strategisch Huisvestingsplan Croonwolter&dros vormt de basis van de maatregelen voor de panden van dit beleidsplan. Hiervoor is een duidelijk beleid op het gebied van thuis- en telewerken noodzakelijk. Verder vertaalt de professionele werkomgeving, met de juiste uitstraling naar onze klanten, zich in het voldoen aan de vereisten uit de Informatieplicht en overige wet- en regelgeving.

De ambitie van Croonwolter&dros is door Facilitair Management vertaald in maatregelen gericht op CO₂-reductie en verbruiksreductie van gas, water en licht.

Maatregelen Panden:

Uitvoering Strategisch Huisvestingsplan (m²-reductie 20%)

Eén van de doelen uit het Strategisch Huisvestingsplan van Croonwolter&dros is een reductie, van het aantal m² in gebruik, met 20%. Voorwaarde is het opstellen van een thuiswerkbeleid voor Croonwolter&dros.

Certificering BREEAM in Use locatie (MM25, Rotterdam Marten Meesweg 25).

Voor MM25 zal gezamenlijk met de gebouweigenaar, verhuurder en medehuurdere ingezet worden op het behalen van het BREEAM in Use certificaat.

Mogelijkheden Paris Proof locatie (Amersfoort, Amsterdamseweg 53).

De maatregelen om de locatie Amersfoort geschikt te maken voor het Paris Proof certificaat (2040) worden onderzocht. De locatie MM25 en Amersfoort wordt hier geschikt voor geacht.

Realiseren PV-panelen Modulebouw (Amersfoort Amsterdamseweg 53/Chromiumweg 8)

Er dient eerst te worden vastgesteld of de constructie van het dak in Amersfoort geschikt is, of geschikt te maken is, voor zonnepanelen. Verder dient een sluitende businesscase opgesteld te worden.

Monitoren energieverbruik kantoren (100%)

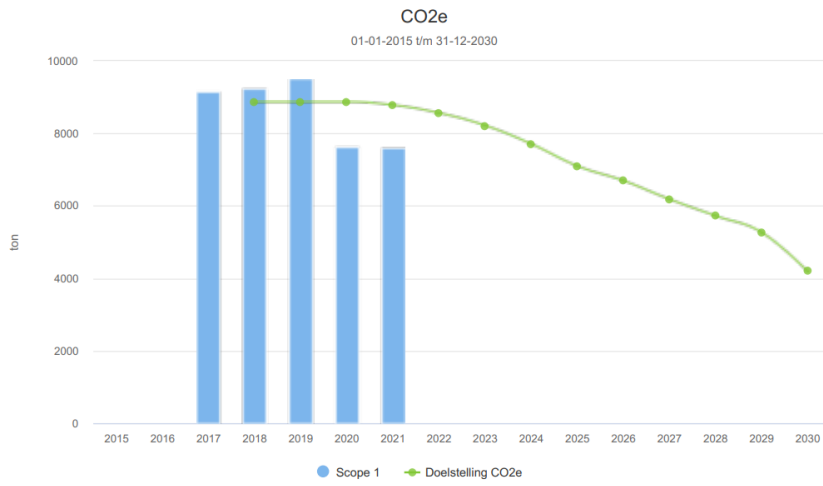
Om energie te besparen is het noodzakelijk om het energieverbruik van de kantoorgebouwen inzichtelijk te hebben. Door het monitoren van het energieverbruik kan vooruitgang worden getoetst en kunnen scherpere maatregelen worden getroffen. Daarom streeft Croonwolter&dros ernaar om in de beleidsperiode 2020-2025 van 100% van de kantoorgebouwen het energieverbruik te monitoren, uitgezonderd de verzamelpanden. Voor de verzamelpanden zal een passende berekening methodiek opgesteld worden. Dit zal Croonwolter&dros doen door het implementeren van Smart Savings (eigen product van Croonwolter&dros). Dit is slimme software die het besparingspotentieel van het vastgoed checkt.

Verbeteren Energielabel kantoren

Croonwolter&dros streeft naar het verbeteren van het energielabel van haar kantoren. Het gemiddeld energielabel van de kantoren is op dit moment C. Streven is om het gemiddelde energielabel van onze kantoren te verbeteren naar energielabel A.

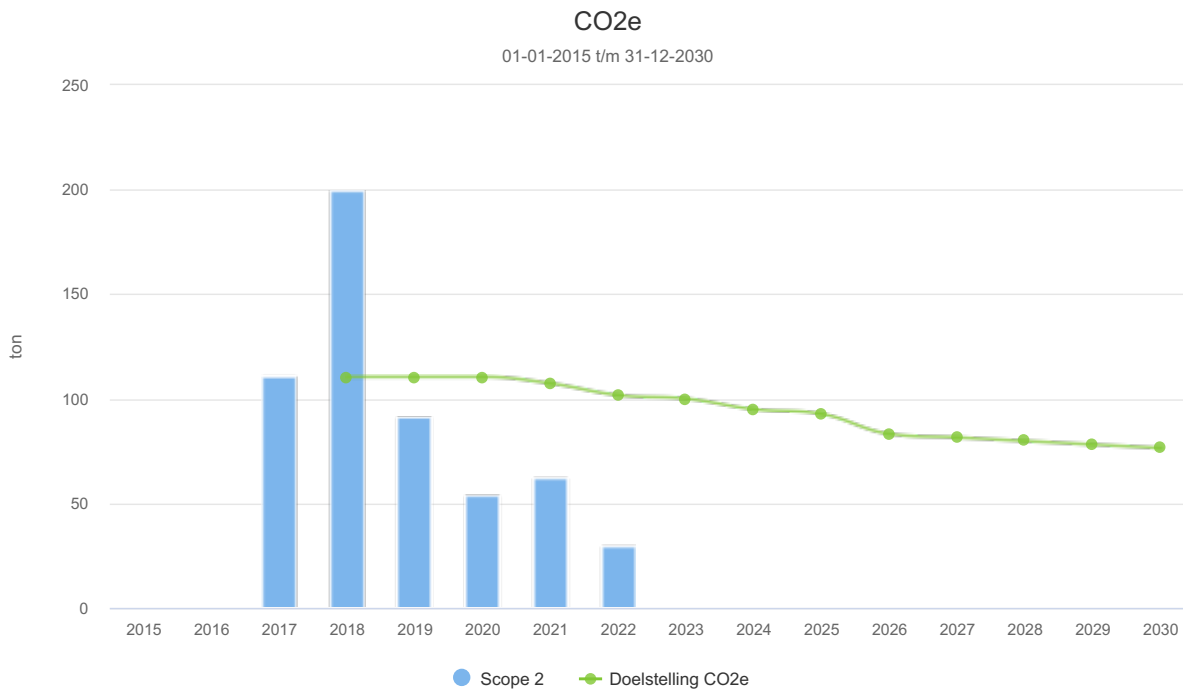
Informatieplicht

Voor het uitvoeren van de erkende maatregelen zoals deze zijn geïdentificeerd vanuit de rapportage Informatieplicht is Croonwolter&dros (veelal in samenwerking met haar verhuurders) verantwoordelijk.

CO2e (ton)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Scope 1			9.135,62	9.222,29	9.492,88	7.607,13	7.601,11									
Doelstelling CO2e				8.854,24	8.854,24	8.854,24	8.770,20	8.553,49	8.211,43	7.705,07	7.099,58	6.695,20	6.186,01	5.729,23	5.272,45	4.199,54

(let op, onderstaande grafiek toont bij 2022 enkel de emissies van het eerste half jaar)

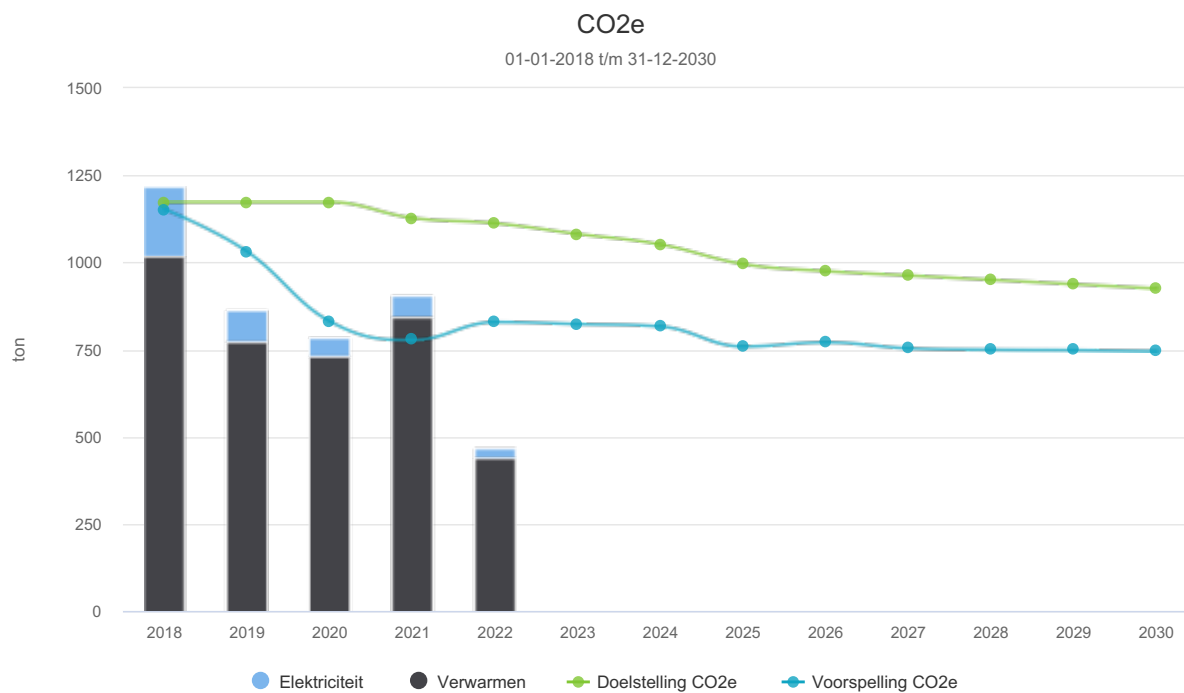

CO2e (ton)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Scope 2			111,13	199,18	91,65	54,21	62,42	29,69								
Doelstelling CO2e				110,34	110,34	110,34	107,24	101,69	100,02	95,02	92,80	83,35	81,68	80,02	78,35	76,68

Effect maatregelen panden

Onderstaande grafiek toont het effect van de maatregelen voortkomend uit het strategische huisvestingplan.

(let op, onderstaande grafiek toont bij 2022 enkel de emissies van het eerste half jaar)

4.5. Status van maatregelen

De maatregelen worden berekend en opgesteld door de MVO Werkgroep. Het voorstel tot akkoord op de ingediende maatregelen moet door de MVO stuurgroep beoordeeld en goedgekeurd te worden. Daarna wordt dit besluit ingediend als besluitstuk bij het DT/MT van Croonwolter&dros.

Tijdens het MVO stuurgroep (22-06-2021) heeft er besluitvorming plaatsgevonden betreffende voorgestelde maatregelen vanuit het energie actieplan 2021-2030. Hier zijn van het leasewagenpark scenario 1 + 2 goedgekeurd scenario 3 is voorlopig afgekeurd. De voorgestelde maatregelen betreffende de panden zijn nogmaals bevestigd er heeft reeds goedgekeurd plaatsgevonden betreffende het huisvestingsplan.

Na goedkering van het DT kunnen de maatregelen pas op actief gezet worden en wordt het effect van de maatregelen meegewogen. Op deze manier wordt de Plan-Do-Check-Act cirkel gehandhaafd zoals vereist door de CO2 prestatieladder normering.

4.5.1. Ter beoordeling

12. (Leasewagenpark) Brandstofkeuze elektrificatie arbeidsvoorwaardelijk toegekende auto's (scenario 2) (In voorbereiding)
13. (Leasewagenpark) Brandstofkeuze elektrificatie functioneel toegekende personenauto's (scenario 2) (In voorbereiding)
14. (Leasewagenpark) Brandstofkeuze elektrificatie functioneel toegekende bestelwagens (scenario 2) (In voorbereiding)

4.5.2. In voorbereiding

7. (Panden/gebouwen) Realiseren PV-panelen op het dak van Modulebouw (Amsterdamseweg 53/Chromiumweg 8) (Loopt) (In voorbereiding)
8. (Panden/gebouwen) Onderzoeken mogelijkheden Paris Proof locatie Amersfoort (Amsterdamseweg 53) (loopt) (In voorbereiding)
9. (Panden/gebouwen) Certificering Breeam in Use van MM25 (Marten Meesweg 25) (Loopt) (In voorbereiding)

4.5.3. Geactiveerde maatregelen

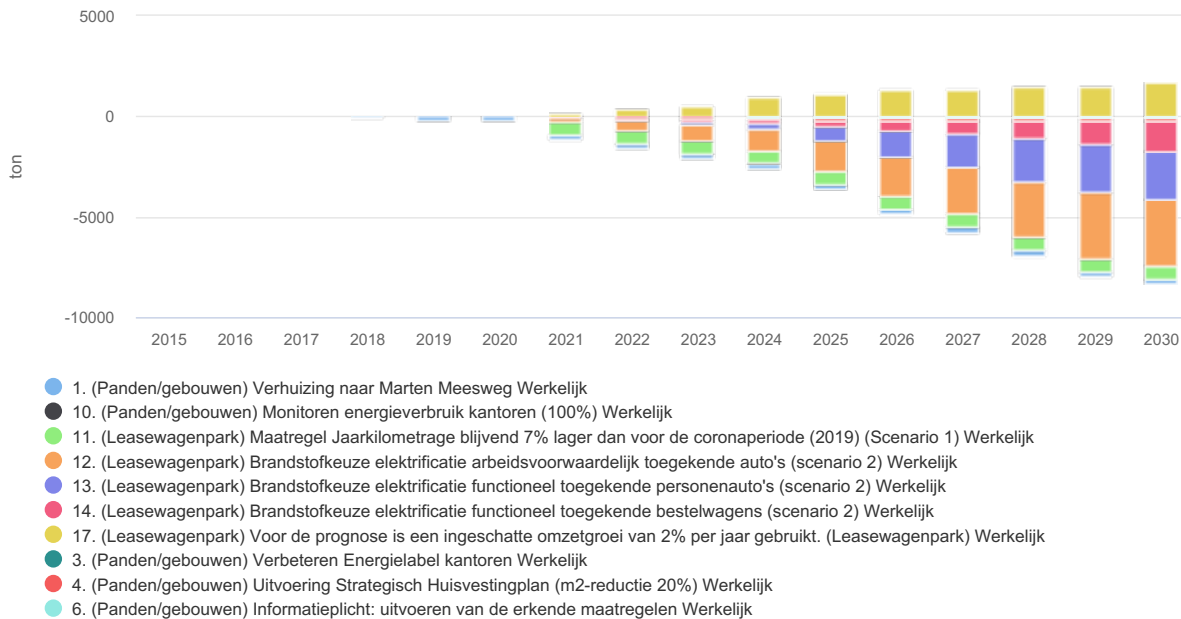
Op dit moment zijn onderstaande maatregelen goedgekeurd en actief.

1. (panden/gebouwen) verhuizing naar de Marten Meesweg
3. (Panden/gebouwen) Verbeteren Energielabel kantoren
4. (Panden/gebouwen) Uitvoering Strategisch Huisvestingplan (m2-reductie 20%)
6. (Panden/gebouwen) Informatieplicht: uitvoeren van de erkende maatregelen
10. (Panden/gebouwen) Monitoren energieverbruik kantoren (100%)
11. (Leasewagenpark) Maatregel Jaarkilometrage blijvend 7% lager dan voor de coronaperiode (2019) (Scenario 1)
17. (Leasewagenpark) Voor de prognose is een ingeschatte omzetgroei van 2% per jaar gebruikt. (Leasewagenpark)

Onderstaande grafiek laat het effect zien van de geactiveerde maatregelen op dit moment H1 2021.

Maatregelen CO2e

01-01-2015 t/m 31-12-2030

4.5.4. Afgekeurde maatregelen

Afgekeurde maatregelen ter verminderen van de CO₂-uitstoot van het leasewagenpark van Croonwolter&dros.

1. (Panden/Gebouwen) Verhuizing naar Marten Meesweg
2. (VERVALLEN) (Panden/gebouwen) Gasverbruik vergroenen door de inkoop van Garanties van Oorsprong (In voorbereiding)
5. (VERVALLEN) (Panden/gebouwen) TBI Hubs (In voorbereiding)
15. (Leasewagenpark) Aanbieden van afziebudget (scenario 3) (In voorbereiding)
16. (Leasewagenpark) Beïnvloeding rijgedrag en juist onderhoud (brandstofverbruik) (Scenario 3) (In voorbereiding)
18. (Leasewagenpark) (VERVALLEN) Ter correctie op het effect van de COVID pandemie in 2019 is een percentage van 10% gebruikt (Leasewagenpark) (In voorbereiding)
19. (Leasewagenpark) (VERVALLEN) Beïnvloeden gereden kilometers van functioneel toegekende personenauto's (In voorbereiding)
20. (Leasewagenpark) (VERVALLEN) Beïnvloeden gereden kilometers Arbeidsvoorwaardelijk toegekende leaseauto's (vervallen) (In voorbereiding)

5. Overzicht materiële emissies (kwalitatieve analyse)

Croonwolver&dros is actief in de volgende markten: Utiliteitsbouw, Industrie en Infra. Dat betekent dat Croonwolver&dros zowel upstream als downstream invloed in de keten kan uitoefenen.

Uit een eerste kwalitatieve inventarisatie blijkt dat de volgende emissiecategorieën uit de Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard voor Croonwolver&dros het belangrijkste zijn:

- Ingekochte goederen en diensten
- Productieafval
- Woon-werkverkeer (met privéauto en openbaar vervoer)
- Gebruik van verkochte producten (en diensten).
- End-of-life verwerking van verkochte producten
- Downstream geleasde assets

De meest autonome invloed heeft Croonwolver&dros op het woon-werkverkeer, door aanpassing van bijvoorbeeld het mobiliteitsbeleid. Echter, de omvang van deze categorie is klein in verhouding tot de overige categorieën die direct samenhangen met de dienstverlening van Croonwolver&dros.

Dit is dan ook de reden dat de focus zal liggen op de overige categorieën. De overige categorieën hangen meer samen met de dienstverlening van Croonwolver&dros. Hierbij is er meer afhankelijkheid van opdrachtgevers. Om beter zicht te krijgen op de scope 3 emissies als gevolg van de dienstverlening, is een overzicht gemaakt van de diverse activiteiten/groepen van Croonwolver&dros. Hierbij is vervolgens gekeken naar de omvang en beïnvloedbaarheid van de emissiestroom om te komen tot een rangorde. Hieruit is de volgende rangorde naar voren gekomen:

1. Utiliteit - Nieuwbouw/Transformatie
2. Utiliteit - Renovatie /Infra - Nieuwbouw/Transformatie
3. Infra - Renovatie
4. Industrie - Nieuwbouw/Transformatie
5. Industrie - Renovatie

5.1. Verdieping en verbreding inzicht scope 3

Op basis van de kwalitatieve analyse heeft Croonwolver&dros de belangrijkste focuspunten voor de verbreding en verdieping van het inzicht in de scope 3 emissies bepaald. Deze focuspunten zijn als volgt:

Type	Subonderdeel	Aanknopingspunten inzicht en reductie
Upstream	Inkoop van goederen en diensten	Inkoopeisen en strategie
Upstream	Productieafval	Afval productielocaties en kantoren
Downstream	Gebruik verkochte producten	Infra, Utiliteit, Industrie en inkoop (Opdrachtgevers, Combinanten, Onderaannemers/leveranciers, producten en diensten).
Downstream	End-of-life verwerking	Infra, Utiliteit, Industrie en inkoop (Opdrachtgevers, Combinanten, Onderaannemers/leveranciers, producten en diensten).
Downstream	Downstream geleasde assets	Infra, Utiliteit, Industrie en inkoop (Opdrachtgevers, Combinanten, Onderaannemers/leveranciers, producten en diensten).

5.2. Reductiestrategie en -doelstellingen

Croonwolver&dros heeft de afgelopen jaar hard gewerkt aan het opstellen van een waardegestuurd beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). De ambitie hierbij is de wereld mooier, duurzamer en gezonder te maken nu en in de toekomst.

Op 29 maart 2021 is het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) door de gehele directie van Croonwolver&dros getekend.

Dit beleid voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) kent de volgende vier ambitiepijlers:

- Een duurzame bijdrage leveren aan de samenleving en onze eigen bedrijfsvoering.
- Het omarmen en implementeren van de Sustainable Development Goals (SDG's) als methodiek/referentie.
- De selectie van negen SDG's aangezien wij daar als onderneming met onze diensten en unieke proposities het verschil kunnen en willen maken voor onze klanten.
- Aantoonbaar op deze SDG's stappen maken en ontwikkelen.

Samenhang

De strategische notitie van Croonwolver&dros vormt de basis van het MVO-beleid. Deze kent dan ook dezelfde stuurcyclus als die van de strategische/operationele plannen. Per kwartaal zal de voortgang op de verschillende KPI's gerapporteerd worden.

Duurzaamheidsinitiatieven

De duurzaamheidscoördinator inventariseert, stimuleert en beoordeelt de duurzaamheidsinitiatieven en brengt deze ter goedkeuring in bij de MVO-stuurgroep, waarbij de meerwaarde wordt afgezet tegen de 9 geselecteerde SDG's en gepositioneerd in vooraf gekozen waardeketens. De keten van activiteiten als geheel geeft onze dienstverlening meer toegevoegde waarde dan de som van de afzonderlijke delen. Hierdoor ontstaat een duidelijke samenhang tussen de verschillende duurzaamheidsinitiatieven.

Monitoring

Wij meten de duurzaamheidsimpact van onze duurzaamheidsinitiatieven en dragen dit proactief uit. Aan de hand van een MVO-dashboard meten en monitoren we de impact van onze activiteiten en sturen deze zo nodig bij. Het MVO-dashboard is gekoppeld aan een MVO-database met alle initiatieven, projecten, certificaten, wet- en regelgeving.

Transparant

Deze informatie is zowel intern als extern beschikbaar voor onze medewerkers, opdrachtgevers en ketenpartners.

5.2.1. Energietransitie & circulariteit/industrialisatie

Als hoofdthema's heeft Croonwolver&dros voor de thema's energietransitie en circulariteit/industrialisatie gekozen. Op deze tegels zal Croonwolver&dros met zijn dienstverlening gaan versnellen. Onderstaand overzicht toont aan welke SDG tegels hieraan gekoppeld zijn:

- Energietransitie: hieronder valt SDG 7, betaalbare en duurzame energie.
- Circulariteit/industrialisatie: hieronder vallen SDG 12, verantwoorde consumptie en productie en SDG 9, industrie innovatie en infrastructuur.
- Alleen door een actieve keten samenwerking kunnen de hoofdthema's gerealiseerd worden (upstream/downstream). Hieronder valt SDG 17, partnerschap.

5.2.2. Geselecteerde duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG)

Omdat niet alle 9 geselecteerde SDG tegels een directe bijdragen leveren aan de gekozen thema's (energietransitie en circulariteit/industrialisatie) is de volgende prioritering toegepast op de 9 geselecteerde SDG tegels.

1. **Leading SDG tegels:** Dit zijn de tegels waar wij als CWD direct zelf op kunnen sturen en waar de klantwaarde in vertaald zal worden. Deze SDG's hangen samen met de dienstverlening van Croonwolter&dros. Hierbij is sprake van een zekere mate van afhankelijkheid van de opdrachtgevers.

2. **Randvoorwaardelijke SDG tegels:** Partnering is een randvoorwaarde voor het behalen van resultaat op de leading tegels en thema's.

3. **Lagging SDG tegels:** Dit zijn tegels waar de focus nu niet op ligt, echter deze worden automatisch positief beïnvloed door de resultaten uit de leading en randvoorwaardelijke tegels.

5.2.3. Meetbare KPI's in relatie tot de thema's (SDG's)

In 2021 zijn de eerste concrete stappen gemaakt in de uitvraag van de strategische/operationele notitie. Aan de divisies Infra, Utiliteit en Industrie en aan Logistiek Inkoop is gevraagd om concrete KPI's op MVO gebied op te stellen. De activiteiten moeten in lijn liggen met de gekozen thema's Energietransitie en Circulariteit/Industrialisatie (SDG tegels), deze moeten natuurlijk ook leiden tot waarde bij onze klanten.

Per divisie zijn twee klantwaarden gedefinieerd waar zij aan gaan bijdragen in relatie tot de geselecteerde thema's bij de klanten. Daarnaast zijn hier twee passende KPI's aan gekoppeld om inzichtelijk en meetbaar te maken of die klantwaarde ook gerealiseerd wordt. In 2022 zullen de eerste resultaten inzichtelijk gemaakt worden.

5.2.4. Het CO₂ Projectplan

Het CO₂ Projectplan wordt ingezet om een CO₂-footprint analyse van een project te maken. Op basis van deze analyse worden maatregelen genomen om de uitstoot van CO₂ terug te dringen door bijvoorbeeld

- energie- of materiaalbesparing,
- het gebruik van duurzame energie
- de optimale inzet van materialen.

De opgedane ervaringen worden gedeeld en vormen een basis voor de dialoog omtrent verduurzaming. Door elkaar te helpen en inspiratie op te doen, streven de projectteamleden naar een gezamenlijke CO₂ reductie door toepassing van het CO₂ -Projectplan. Met dit CO₂-Projectplan geven wij invulling aan de projecteisen op niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder (Handboek 3.1) en geven we invulling aan onze eigen doelstellingen en aan die van onze opdrachtgevers omtrent CO₂.

Het concept achter het CO₂-Projectplan is simpel en kan bij alle bouwprojecten worden ingezet. Met behulp van het softwareprogramma SmartTrackers, worden de volgende vier stappen doorlopen:

Binnen divisie Infra zijn voor 2021 de volgende vijf projecten geselecteerd en zal het CO₂ projectplan in 2021 reeds volledig ingevoerd en uitgerold worden:

- GOBS
- Mava
- TOP2
- Eefde
- Maaslandkering

De eerstvolgende 15 infraprojecten zullen bij opdracht in 2022 verder uitgerold en opgepakt worden in overeenstemming met het nieuwe handboek 3.1.

Voor alle nieuwe projecten wordt tijdens de aanbestedingen reeds het nieuwe projectplan opgesteld en meegenomen.

5.2.5. Ketenganalyses

Croonwolter&dros kent nog vele andere activiteiten waarbij scope 3 emissies vrijkomen. In de analyse van meest materiële emissies zijn twee onderwerpen naar voren gekomen die verder zijn uitgewerkt middels een ketenanalyse. Dit zijn Solar Optic Fibre en Modulair Bouwen. Hierbij gaat het om scope 3 emissies in de projecten die Croonwolter&dros uitvoert.

- Solar optic Fibre
- Modulair bouwen